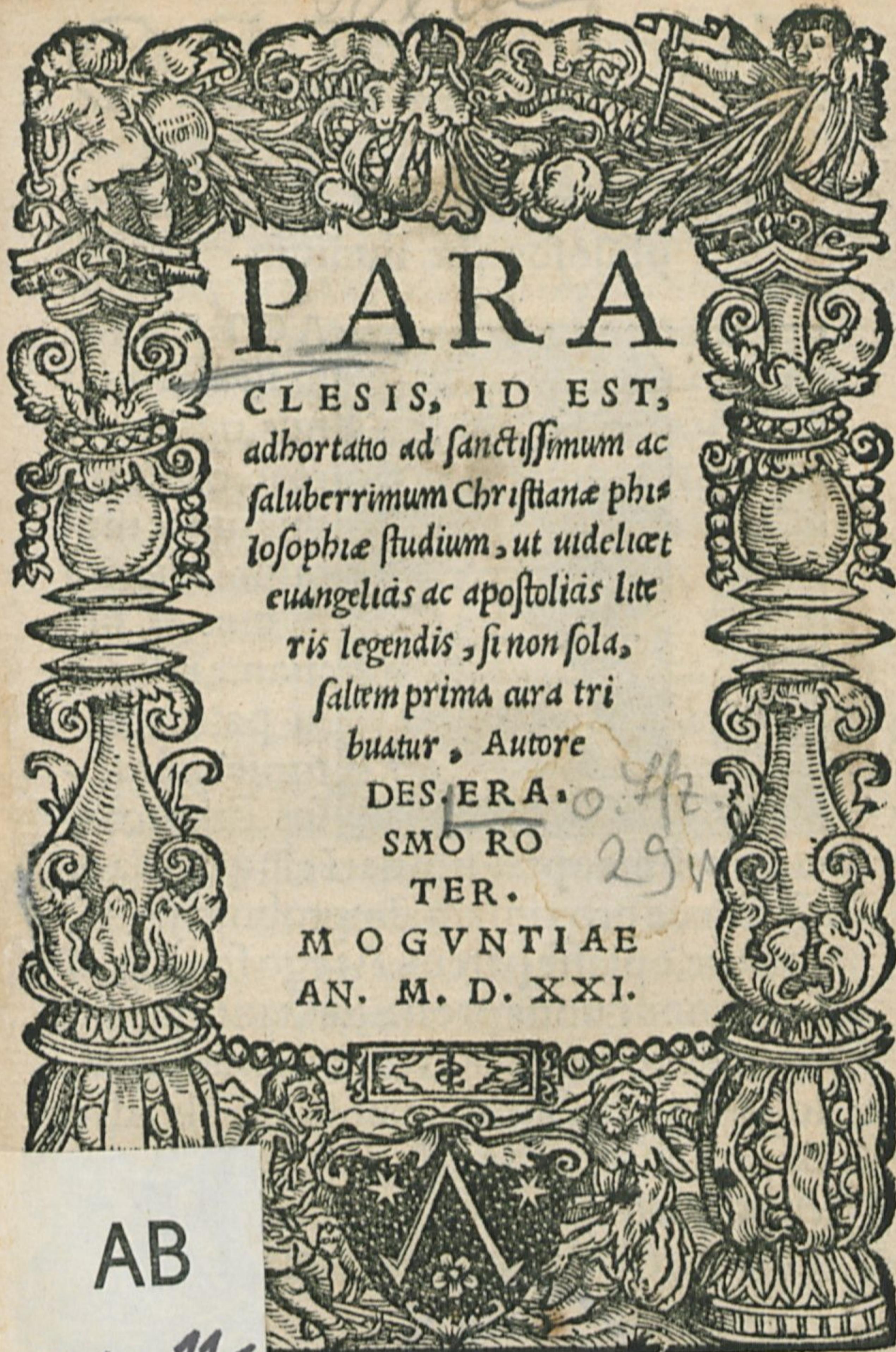

AB

50B ~~11~~
i. 48

AB
50B 11/
v, 48

ERASMI RO

TERODAMI PARACLESIS,
id est, adhortatio ad Christianæ
philosophiæ studium.

ACTANTI
us ille Firmianus, optime le-
ctor, cuius lin-
guā unice mi-
ratur Hiero-
nymus, Chri-
stianæ religio-
ni patrocina-
turus aduer-
sus Ethnicos,
cum primis opteat sibi dari eloquentiam
Tullianæ proximam, improbum ratus,
opinor, optasse parem. At ego sanè, si qd
huiusmodi uotis proficitur, tanti sper dū
mortales omnes ad sanctissimum ac sa-
luberrimum Christianæ philosophiæ stu-
dium adhortor, ac ueluti classicū canens
euoco, uehementer optarim eloquentiam
mibi dari, longe aliam quam fuerit Cices-
roni. si

Opeae
eloqñ
riam efs
ficacē.

B 50 B 1748

DES. ERAS. ROT. PARACLE.
roni, si minus picturatā quām fuit illius,
certe multo magis efficacē. Imò si cui un
quā talis cōtigit dicēdi uis, qualem non
omnino sine causa, ueterū poētarū fabu-

Mercu
rius.

le subnotarūt in Mercurio, qui ceu magi
ca uirga diuinaq; cithara somnū imittit
cū libet, & idē adimit, q̄s uult ad inferos
impellēs, ac rursus ab inferis euocās, aut
qualē signarūt in Amphione Orpheoq;,
quorum alter rigida mouisse saxa, alter
quercus & ornos traxisse cithara singit,
Aut qualē Ogmio suo tribuebant Galli,

Hercules
Celticus.

mortales omneis catenulis à lingua in
aures infixis, quò uellet circūducēti. Aut
qualē Marsyæ fabulosa tribuit antiquas.

Marsyas

Aut certe, ne nimiū diu fabulis immore-
mur, quafē Socrati tribuit Alcibiades. Pe-
ricli uetus comœdia, quæ nō aures tantū
mox peritura uolupate deliniat, sed que
tenaces aculeos relinquat in animis audi-
tor̄, que rapiat, quæ trāsformet, que mul-
to aliū dimittat auditorē quām acceperit.

Socrates
Alcibi-
ades.
Pericles.

Timotheus musicus ille nobilis Dorios
occīnens modos, Alexandrū Magnū ad
belli studiū inflāmare solitus legit. Nec

Timo-
theus.

A ij defuerūt

DE^r. ERASMI ROT.

defuerūt olim, q̄ p̄caminibus, quas Græci uocāt ἐπωνάς, nihil ducerēt efficacius. Qod si quod usq; esset huiusmodi genus incantamēti, si qua uis harmonię, que uestrū habeat θουσιασμόν, si qua Pitho uere flexanima, eā mihi cupiā in præfētia suppetere, quo rē omniū saluberrimā oībus psuadeā. Quanq; illud potius optādū, ut Christus ip̄e cuius negociū agitur, ita citharæ nostæ cordastēperet, ut hæc cātile na penitus afficiat ac moueat aīmos oīm.

Ad qd'quidē efficiēdū nihil opus rhetor̄ epicherematis, aut epiphonematis. Hoc qd' optamus, nō alia res certius præstet, quam ipsa ueritas, cuius quo simplicior, hoc efficaciore est oratio. Ac prīmū quidē nō libet in præsentia refricare querelā illā, nō omnino nouā, sed heu nīmū iustā. & haud scio an unq; iustiorē quam hisce tēporibus, cū tā ardētibus animis in sua quisq; studia mortales incubāt, hāc unā Christi philosophiā à nōnullis etiā Christianis rideri, à plerisq; negligi, à paucis tractari, sed frigide. nō em dicā insincere. At in cæteris disciplinis omnibus, quas humana

Ex absurdō
estq; trānsīpō
d. Veritatis
choro, quo
nō: simplici
or, hoc ef
ficior.

Philoso
phia ch̄ri
neglecta.

P A R A C L E S I S.

humana prodidit industria. nihil est tam
 abditum ac retrusum, quod non puestigari in
 genij sagacitas. nihil tam difficile, quod non
 expugnarit labor improbus. Qui fit autem,
 ut haec una philosophia, non his quibus
 par est, animis amplectamur, quotquot
 ipso etiam cognomine Christi nomine profici
 temur. Platonici, Pythagorici, Academi
 ci, Stoici, Cynici, Peripatetici, Epicurei,
 suae quisque sectae dogmata, tamen penitus ha-
 bet cognita, tamen memoriter tenet, pro his
 digladiatur illi, uel emorituri citius, quam au-
 toris sui patrocinium deserat. At cur non
 multo magis tales animos prestatamus auto-
 ri nostro & principi Christo? Quis non
 uehemeter foedum censeat Aristotelicam pse-
 teti philosophiam, nescire quod uir ille sense-
 rit de causis fulminum, de prima materia,
 de infinito? quae nec cognita felicem, nec
 ignorata reddunt felicem. Et nos tot modis
 iniciati, tot sacramentis adacti Christo, non fo-
 dum ac turpe putamus illi nescire dogma-
 ta, quae certissimam omnibus praestent felicitatem.
 Nam quorsum attinet hic contetio re exag-
 gerare, cum hoc ipsum ipie cuiusdam deme?

Praesatio argu-
 mentum . . .

A iij tiæ sit, pcedētum.

Christias
 norum fo-
 cordia,

DES. ERASMI ROT.

4 tiae sit, Christū cū zenone aut Aristotele,
 & huius doctrinā cū illorū, ut modestis-
 simedicā, præceptiunculis cōferre uelle:
Christus. Affingāt illi suę sectę principibus, quan-
 tū possunt, aut quantū libet, Certe solus
 hic ē cœlo profectus est doctor, solus cer-
 ta docere potuit, cum sit æterna sapiētia.
 solus salutaria docuit unicus humanæ sa-
 lutis autor. solus absolute præsttit, quic-
 qd unquā docuit, solus exhibere potest,
 quicqd pmisit. Si quid à Chaldæis aut
 Aegyptijs adfertur, id ob hoc ipsum acri-
 us aueinus cognoscere, qd' ē peregrino sit
 orbe deportatū, & p̄cij pars est ē longin-
 quo uenisse, & s̄apenumero in somnijs
 homunculi, ne dicā impostoris, tā anxie
 distorquemur, nō solū nullo fructu, sed
 magno tēporis dispēdio, ut ne qd addam
 grauius, tametsi iā hoc ipsum ut nihil ac-
 cedat grauissimū est. At qui fit, ut huius-
 modi cupiditas nō itē Christianos titili-
 let anīmos, qbus psuasum ē, id quod res
 Eccl̄o est, hanc doctrinā non ex Aegypto Syriā
 uenit. ue, sed ex ipso uenisse cœlos. Cur non ita
 nobiscū cogitamus omnes, nouū & ad-
 mirabile

P A R A C L E S I S.

mirabile philosophiæ genus sit, oportet, quod ut traderet mortalibus, is qui
 deus erat, factus est homo, qui immortalis, factus est mortalis, qui in corde patris
 erat, sese demisit in terras. Magnū quid-
 dā et haudquac̄ triuiale sit, oportet, quicq̄ illū argm̄ ex
 qd illud est, qd ille tā admirandus autor,
 post tot excellētiū philosophorū famili-
 as, post tot insi- gnes prophetas, docturus
 aduenerit. Cur nō hic pia curiositate si-
 gula cognoscimus, disquirimus, excuti-
 mus? Præsertim cū hoc sapientiæ genus,
 tā eximiū, ut semel stultā reddiderit unis-
 uersam huius mūdi sapientiā, ex paucis
 hisce libris, uelut è līmpidissimis fonti-
 bus, hautire liceat longe minore nego-
 cio, quām ex tot uoluminibus spinosis,
 ex tā imīēsis, ijsq̄ inter se pugnātibus
 interpretū cōmentarijs, Aristotelicā do-
 ctrinā, ut ne addā, quanto maiore cū fru-
 cu. Nihil em̄ hic necesse est, ut tot anxijs
 disciplinis īstructus accedas. Simplex
 & cuiuis paratū est uiaticū. Tantū fac ad-
 feras piū ac promptū animū, & in primis
 simplici purac̄ præditū fide. Tantū esto
 A iij̄ docilis,

Præstātia
 philoso-
 phiæ Chri-
 stianæ.
 illū argm̄ ex
 causa offirē
 te.
 Amplificatu-

Quib⁹ ī
 structum
 oporteat
 esse, qui
 Christia-
 nam phis-

DES. ERASMI ROT.

osophiā
discere cu-
piat.

Facilitas.

līllī Argm.
ex contingētib.

Ab idio-
tis etiā le-
gi debent
diuinæ li-
teræ.

docilis, & multū in hac philosophia pros-
mouisti. Ipsa suppeditat doctorem spiri-
tum, qui nulli sese lubentius impartiit,
qām simplicibus animis. Illorum disci-
plinæ, præterquām quod falsam promit
sunt felicitatem, multorū ingenia submo-
uent, ipsa uidelicet præceptorum difficul-
tate. Hæc omnibus ex æquo sese accom-
modat, submittit se paruulis, ad illorum
modulū sese attemperat, lacte illos alens,
ferens, confouens, sustinens, omnia fa-
ciens, donec grandescamus in Christo.
At rursum ita non deest infimis, ut suim-
mis etiam sit admirabilis. Imò quo Ion-
gius in huius opes progressus fueris, hoc
longius illius maiestate submoueris. Par-
uis pusilla est, magnis plusquām maxi-
ma. Nullam hæc ætatem, nullum sexum,
nullam fortunam, nullam reiçit conditi-
onem. Sol hic non perinde communis,
& expositus est omnibus, atque Christi
doctrina. Non arcet omnino quēquam,
nisi quis semet arceat, ipse sibi inuidens.
Vehementer enim ab istis dissentio,
q nolint ab idiotis legi diuinæ literas,
in vulgi

P A R A C L E S I S

in uulgi lingua trāsfusas, siue quasi Christus tā iuoluta docuerit, ut uix à pauculis theologis possint intelligi, siue quasi reliis gionis Christianæ p̄sidiū in hoc sittū sit, si nesciat. Regū mysteria cælare fortasse satius est, at Christus sua mysteria quā maxime cupit euulgari. Optarim uitoēs mulierculæ legāt euangeliū, legant Paulinas epistolas. Atq; utinā hæc in oēs oīm linguis essent transfusa, ut non solū à Scotis & Hybernis, sed à Turcis quoq; & Saracenis legi cognoscicq; possint. Primus certe gradus est, utcūq; cognoscere. Esto riderēt multi, at caperent̄ aliqui. Utinā hinc ad stiuā aliqd decantet agricola, hinc non nihil ad radios suos modulet̄ textor, huiusmodi fabulis itineris tædium leuet uiator. Ex his sint oīa Christianorū oīm colloqa. Tales eīm fermè sumus, quales sunt cotidianæ nostre cōfabulatiōes. Assequat̄ quisq; qđ potest, exprimat qfscq; qđ potest. Qui posterior est, nō inuideat p̄cedenti, qđ prior est, inuitet sequentē, nō desperet. Cur pfessionē oīm cōmunē ad paucos cōtrahimus? Neq; eīm cōsentaneū est, cum

Cognitio

A v baptismus

DES. ERASMI R O T.

2. baptismus ex æquo cōmunis sit Christianas
norū oīm, in quo prima Christianæ phi-
losophiæ pfessio est, cū sacramenta cæte-
ra, denicq; cū præmiū illud immortalitatis
ad oēs ex æquo ptineat, sola dogmata, in
pauculos istos esse relegēda, quos hodie

Theologi
Monachi

uulgus theologos aut monachos uocat,
quos ipsos tamen, tametsi minima quæ-
piam portio sunt ad populum Christiani
nominis, tamen hos inq; ipsos optarim
maiorē in modū esse quod audiūt. Vere-
or enim ne inter theologos reperire liceat
qui multū absint à suo titulo, hoc est, qui
terrena loquantur, non diuina, & inter
monachos, qui Christi paupertatem &

mundi contemptū profiten̄, plusq; mun-
dum reperies. Is mihi uere theologus est,
qui non syllogismis arte contortis, sed af-
fectu, sed ipso uultu atq; oculis, sed ipsa ui-
ta doceat aspernandas opes, Christiano
non esse fidendū huius mundi præsidij, s^{ed}
totum oportere penderē de coelo, nō
esse retaliandā iniuriā, bene p̄candū ma-
le precantibus, bene merēdū de male me-
rentibus, bonos oēs uelut eiusdē corporis

membra

P A R A C L E S I S

in membra diligendos ac fouēdos ex æquo,
malos tolerandos, sic corrigi nequeāt, qui
sui sexuuntur bonis, qui depellunt posses-
sionibus, qui lugent, hos beatos esse non
deplorandos, mortē optandā etiā pīs, ut
quæ nihil sit aliud quām traiectus ad im-
mortalitatē, hæc inq̄ & huiusmodi, si q̄s
afflatus spiritu Christi p̄dicet, inculcat, ad
hæc hortet, inuitet, animet, is demū uere
theologus est, etiā si fossor fuerit aut tex-
tor. Hæc si quis & ipsiſ præstet moribus,
is deniq̄ magnus est doctor. Qua ratiōe
intelligat angeli, fortasse subtilius differat Magnus
doctor.
alius, uel nō Christianus, at illud p̄suade-
re, ut hic puri ab oībus īgnamentis uitā
exigamus angelicā, id demum Christiani
theologi munus est. Quod si quis obſtre-
pet, hæc esse crassula & idiotica, nihil ali-
ud huic respōderim, nisi quod hæc crassa
Christus p̄cipue docuit, hæc inculcat apo-
stoli, hæc q̄ntūuis idiotica, tot germane
Christianos, tot insigniū martyrum exami-
na nobis prodiderunt. Hæc inquām illi-
terata, ut ipsiſ uidetur, philosophia, sum-
mos orbis principes, tot regna, tot gētes,
in suas

Vetus Tho-
loqus

Munus
theologi
Christiani. Obiecit
Christi
doctrinā
crassam
uocat, &
idioticam

DES. ERASMI ROT.

Apostoli
subtilita-
tes nō do-
cuerunt.

Principes
Episcopi.
Ludima-
gistri.

in suas p̄traxit leges, id qd nulla tyrānorū
uīs, nulla philosophorū poterat eruditio.
Nec uero repugno, quo minus sapientiā
istā, si uideſ, loquant̄ iter pſectos. Athoc
certe noīe cōſoleſ ſeſe humile Christiano-
rum uulgus, qd iſtas subtilitates, an ſciue-
rint apostoli, uiderint alij, certe non docu-
erunt. Hæc inq̄ plebeia, si præſtarēt p ſua
forſe p̄cipes, ſi in cōcionibus inculcarēt
ſacerdotes, ſi pueris iſtillarēt ludimagi-
ſtri, potius q̄ eruditā illa, ex Aristotelis &
Auerrois deprompta fontib⁹, non ſic p-
petuis penē bellis tumultuareſ undiq̄ rēs
Christianā, nō tā iſfano ſtudio, p phas ne
phasq̄ cōgerēdi diuitias feruerētoīa, nō
tot litibus ubiq̄ pſtreperent ſacra pariſac
pphana. Deniq̄ nō titulo tñ & ceremoni-
is differremus ab ijs, qui Christi philoſo-
phiā nō pſiten̄. Si qdē in hiſ tribus hoīm
ordinib⁹ p̄cipue ſitū eſt Christianæ reli-
gionis uel iſtaurandę, uel augēdæ nego-
ciū, in principib⁹, & q̄ horū gerūtuices,
magistratib⁹, in episcopis, & horū uica-
rijs, ſacerdotib⁹, & in ijs, q̄ primā illam
ætatē ad oīia ſequacē iſtituūt. Quos ſi
omiffo

P A R A C L E S I S.

Omissis suo negocio contingat ex animo
conspirare in Christum, nimis uideremus
haud ita multis annis uerum quoddam, ut &
Paulus inquit, γνῶστον Christianorum genus
passim emergere, quod Christi philosophiam
non ceremonijs tantum, & ppositionibus, sed
ipso pectore, totaq[ue] uita referret. His ar-
mis longe citius pellicerent ad Christi si-
dem, Christiani non hostes, quam minis
aut armis. Ut oīa iungamus p[ro]sidia, nihil
ipsa ueritate poterit. Platonicus non est
quod Platonis libros non legerit, & theologus
est, non modo Christianus, quod Christi lite-
ras non legerit. Qui diligit, inquit, me, ser-
mōes meos seruat, hāc ipse nota prescripsit
Proinde si uere ex animo sumus Christi-
anī, si uere credimus illū ē cœlo missum,
ut ea nos doceret, quae philosophorum sapi-
entia non poterat, si uere expectamus ab
eo, quod nulli principes, quantūvis opulen-
ti, donare queuit, cur est nobis quicq[ue] hu-
ius literis antiquus? Cur oīno quicq[ue] uideat
eruditū, quod ab huius decretis dissidet?
Cur in his adorādis literis, idē, ac penē di-
xerim plus, nobis permittimus, quam in Cæ-
sareis

γνῶστον
id est, ger-
manum
hoc est
uerum,

Veritas.

VI aragon w
simili

DES. ERASMI R O T.

Temeris
tas q̄rūdā

Philoso-
phia Chri-
stiana, q̄
bus in re-
b°, & qd.

Philoso-
phia Chri-
sti instau-
ratio be-
ne cōditæ
naturæ.

sareis legibus, aut medicorē libris sibi per-
mittunt interpretes prophani; ut perinde
quasi in re ludicra uersemur, ita quicquid
in buccā uenerit, cōmentemur, detorque-
amus, inuoluamus. Cœlestia dogmata,
ceu Lydiā regulā, ad nostrā pertrahimus
uitam, & dum oībus modis fugimus, ne
parū multa scisse uideamur, quicqd usq;
est prophana rū literarū huc prouehentes
id quod est in Christiana philosophia p̄ci-
puum, non dicam, corrumpimus, sed, qd
negari nō potest, ad paucos homines cō-
trahimus rem, qua Christus nihil uoluit
esse cōmunius. Hoc philosophiæ genus
in affectibus sitū uerius, quam in syllogi-
smis, uita est magis q̄ disputatio, afflatus
potius quam eruditio, trāsformatio magis
quam ratio. Doctos esse, uix paucis cōtin-
git, at nulli non licet esse Christianū, nul-
li nō licet esse pium, addā audacter illud,
nulli nō licet esse theologū. Iam facile de-
scendit in animos oīm, qd maxime secun-
dum naturā est. Quid aut aliud est Chri-
sti philosophia, quam ipse renascētiā uocat
quam instauratio bene conditæ naturæ.

Proinde

P A R A C L E S I S.

Proinde quanquenemo tradidit hæc absolu-
tius, nemo efficacius quam Christus, ta-
men permulta reperire licet in ethnicorum
libris, quæcum huius doctrina cōsentiat.
Nulla fuit unque tam crassa factio philo-
phiæ, quæ docuerit pecuniā, hominē red-
dere felicem, nulla tam impudens, quæ in
uulgaribus istis honoribus aut uoluptati-
bus finem boni constituerit. Viderūt Stoici
neminem esse sapientem, nisi bonum
uirum, uiderunt nihil esse uere bonū aut
honestū, præter ueram uirtutē, nihil hor-
rendū aut malum, præter unam turpitu-
dinem. Iniuriam non esse pensandam in-
iuria, multis modis apud Platonē docet
Socrates, item cum immortalis sit anima
non esse deplorādos, qui cum fiducia be-
ne actæ uitæ hinc deuigrant in uitam fe-
liciorem, prætereua animā omnibus mo-
dis abducendam ab affectibus corporis,
& ad ea traducendam, quæ ueresunt, cū
non uideantur. Nullam rem nobis suauē
esse posse, quæ non aliquo modo cōtem-
natur, in politicis scripsit Aristoteles, una
uirtute excepta. Nihil in uita homini
suaue

VII arugm
ex totius lib
Ethnicis

Stoici

Socrates

Aristoteles

DES. ERASMI RÖT.

Epicurus

Christus.
Decreta
Christi p
obsoletis
habemus
Hæc argu
tū faciūt,
at nō Chri
stianum.

suaue esse posse, nisi adsit animus nullius
mali sibi cōscius, unde ceu fonte scatet ues
ra uoluptas, fateſ & Epicurus. Quid qđ
magnā huius doctrinæ partē præstitere
nō pauci, p̄cipue Socrates, Diogenes, &
Epictetus. Ateadē cū tanto plenius & do
cuerit & p̄stiterit Christus, an nō pdigij
simile, hæc à Christianis uel ignorari, uel
negligi, uel etiā rideri. Si sunt quæ propi
us ptinent ad Christianismū, his antiqua
tis, illa sequamur, sin hæc sola sunt, quæ
uere Christianū possint efficere, cur hæc
ppemodū magis p̄obsoletis & abrogatis
habemus, quam libros Mosaicos. Primū
aut̄ est scire qđ docuerit, pximū est p̄stare
Neq̄enim obid, opinor, quisq; sibi Chri
stianus esse uideatur, si spinosa, molestaq;
uerbor̄ pplexitate, de instatib; de rela
tiōib; de qdditatib; ac formalitatib;
disputet, sed si quod Christus docuit et ex
hibuit, id teneat exprimatq;. Non quod
hor̄ studiū damnem, q; in argutijs huius
modi non sine laude exercuerūt ingenij
sui uires, nolim enim offendiquenq;, sed
qd' existimē, & uere, ni fallor, existimo,
puram

P A R A C L E S I S.

puram ac germanam illam Christi philo
sophiam, nō aliunde felicius hauriri, q̄
ex euāgelicis libris, quām ex apostolicis
literis, in q̄bus si quis pie philosophet,
orās magis quām argumentās, & trans-
formari studens potius quām armari, is
nimirū cōperiet nihil esse quod ad hoīs hauritur.
felicitatē, nihil quod ad ullam huius uitę
functionē ptineat, quod in his non sit tra-
ditū, discussum, & absolutū. Siue quid di-
scere cupimus, cur alius autor magis pla-
cet quām ipse Christus? Siue uiuendi for-
mā requiri mus, cur aliud nobis prius est
exēplū, quām archetypus ipse Christus?
Siue pharmacū aliquod aduersus mole-
stas animi cupiditates desideramus, cur
alibi putamus remediū esse præsentius?
Siue cupimus residem ac languescentem
animū expgefacere lectione, quæso ubi
reperias igniculos æque uiuos & effica-
ces? Siue uiūsum est animū ab huius uitæ
molestijs auocare, cur aliae magis placet
delicię? Cur statim malumus ex hominū
literis Christi sapientiā discere, quām ex
ipso Christo; qui qđ' politus est se semi-

Ex euā-
gelicis &
apostoli-
cis literis
germanā
Ch̄ri phi-
losophia
felicissime
hauritur.

Vtilitas,
viii argm
al vtilj.

Literę ho-
minum.

B per no

DES. ERASMI ROT.

Christus
non min⁹
nobis p⁹
sens est in
euangeli⁹
cis literis
quām cū
uiueret.

IX arg:
ex comparat.

simile argum.
Sagittarii vi.

Homines

per nobiscū fore usq; ad cōsumationē se-
culi. in his literis præcipuæ præstat, in q-
bus nobis etiānum uiuit, spirat, loqtur,
penè dixerim, efficacius quām cum inter
homines uersaretur. Minus uidebant, mi-
mus audiebāt Iudei, quām tu uides & au-
dis in euāgelicis literis, tantū ut oculos
& aures adferas, quibus ille cerni & audi-
ri possit. Quid tandē hoc rei est? Literas
ab amiculo scriptas, seruamus, exoscula-
mur, circūferimus, iterū atq; iterū relegi-
mus. & tot sunt milia Cristianorū, qui cū
alioqui docti sint, euāgelisticos & apostoli-
cos libros, ne legerint qdē unq; in omni
uita. Mahumetæi sua tenent dogmata, Iu-
dæi & hodie ab ips cunabulis suū ediscūt
Mosen. Cur nos nō idē præstamus Chri-
sto? Qui Benedicti profitetur institutūs
regulam ab homine, eoq; penè idiota, &
idiotis scriptā, tenent, ediscunt, imbibūt.
Qui Augustiniani sunt ordinis, autoris
sui regulā callēt. Franciscani francisci sui
traditiūnculas adorant, amplectuntur, &
quoquò terraꝝ se cōtulerint, secū circūfe-
runt, tutos se nō credunt, nisi libellus ad-
sit in sing.

P A R A C L E S I S.

sit in sinu. Cur illi plus tribuūt regulæ ab homine scriptæ, quām uniuersi Christiani suæ regule, quā omnibus tradidit Christus, quā omnes ex æquo professi sunt in baptismo? Deniq; qua (ut sexcentas etiā addas) nulla possit esse sanctior? Atq; utinā fiat, ut quēadmodum Paulus scripsit. Mosi legē nō fuisse gloriosam prē gloria succedētis euāgeliij, ita Christianis omnibus euāgelia & apostolorꝝ literæ ita sanctæ habeātur, ut hæc præ illis nō videātur esse sancta. Quid Alberto Magno, quid Alexādro, quid Thomæ, quid Aegidio, quid Ricardo, quid Occam alij uelint tribuere, per me sane cuiq; liberꝝ erit, nolim enim cuiusq; immīnuere gloriā, aut cum inueteratis iā hominū studijs dimicare. Sint illa quātūuis erudita, quantūuis subtilia, quātūuis si uelint seraphica, hæc tamē certissima fateantur oportet. Paulus dījudicari uult sp̄iritus prophetaꝝ, nū ex deo sint. Augustinus oēs omnium libros cū iudicio legēs, nihilo plus iuris postulat & suis. In his solis literis, & quod non assequor, tñ adoro. Hunc autore nobis

B ij non schola

Deus.

Pium
uotū.

Theolo
gia recēs.

Ab au
tore.

DES: ERASMI R O T.

X arq:ni
ab authorita-
te.

non schola theologorū, sed ipse pater cō-
lestis, diuinæ uocis testimonio cōproba-
uit, idq; bis, primum ad Iordanem in ba-
ptismo, deinde in mōte Thabor in trans-
figuratiōe, Hic, inquit, est filius meus di-
lectus, in quo mihi cōplacitū est, ipsum
audite. O' solidā autoritatem, uerecōq; (ut
isti uocat) irrefragabilē. Quid est ipsum
audite? Nimirū, hic unicus est doctor,
huius unius discipuli sitis'. Attollat stu-
dij suū quisq; quantū uolet autorē, hoc
de uno citra exceptionē dictū ē Christo.
In hunc primū descendit colūba, paternī
testimonij cōprobatrix. Huius sp̄iritum
proxime refert Petrus, cui summus ille
pastor oues suas semel, iterū, ac tertio pa-
scēdas cōmisit, pascēdas autē haud dubi-
um quin Christianæ doctrinæ pabulo.
Hic in Paulo ueluti renatus est, quē ipse
uocauit organū electū, & insignē sui no-
minis præconem. Ioannes quod ē sacro-
sancto illo pectoris fonte hauserat, id su-
is expressit literis. Quid quæso simile in
Scoto (nolim id contumeliæ causa dictū
uideri) quid simile in Thomas? Quāquā
illius

Petrus.

Paulus.
Ioannes.

Scots.
Thomas

P A R A C L E S I S.

illius ingenium admiror, huius etiam uenerior sanctimoniam, cur non in tantis autoribus philosopham ueroes? Quin hos sinu circuferimus, hos semper habemus in manibus, quin in his uenamur, scrutamur, disquirimus assidue? Cur maior uitae portio datur Auerrois, quam euangelij? Cur tota peneta in homin decretis, & inter se pugnantibus opinionibus coteritur? Iam uero sint illa sane si libet, sublimium theologorum, At in his certe sit futuri quondam magni theologi tyrocinium. Quotque in baptismo iurauimus in uerba Christi, si tamen ex animo iurauimus mox inter ipsos parentum complexus, & nutricum blanditias, Christi dogmatis imbuamur. Nam & altissime insidet, & tenacissime haeret, quod primum rudis illa testula combiberit. Christum prima sonet balbuties, ex huius euangelij prima formet infantia, quem ita cum primis tradi cupiam, ut & a pueris ametur. In his deinde uersentur studijs, donec tacitum auctibus adolescent in virum robustum in Christo. Aliorum literae sunt eiusmodi, ut non parum multos poenituerit in sumptu in

B iiij illis

Christi
dogmatis
imbuendi
pueri.

Literæ hu
manæ.

DES. ERESMI R.O.T.

Diuinæ.

In has trās
formēur.

In euange
licis & a
postolicis
Iris spirās
est & uiua
Christi i
mago.

XII ex topa.
ratis.

illis operæ, ac sæpenumero fit, ut qui per
oēm uitā pro tuēdis illarē decretis ad mor
tem usq; depugnarūt, in ipsa morte ab au
toris sui factiōe desciscāt. At felix ille quē
in hisce literis meditantē mors occupat.
Has igitur toto pectore sītiāmus oēs, has
amplectamur, in his iugit uersemur, has
exosculemur, his demū iimoriāmur, in
has transformemur, qñquidē abeunt stu
ftia in mores. Qui cōseq̄ non potest (quis
aut id nō potest, si modo uelit) is saltē ado
rethasce literas, ceu thecā illius diuini pes
ctoris. Si qs ostēdat Christi pedibus im
pressum uestigiū, quā pcumbimus Chri
stiani, quā adoramus. At cur non potius
uiuā illius & spirantē imaginē in hisce ue
neramur librīs. Si qs Christi tunicā exhib
et, q nō terrarū puolaturi simus, ut eam
osculari liceat. Atq; ut totā illius suppelle
ctilē pferas, nihil erit, qd Christū expres
sius ac uerius repræsentet, quā euangeli
cæ literæ. Ligneā aut saxeā statuā, amore
Christi, gēmis auroq; decoramus. Quin
hæc potius auro gēmisq;, & si qd his pci
osius, insigniunt, quæ tanto præsentius
Christum

P A R A C L E S I S.

Christū nobis referūt , quāulla īmagin-
cula: Siqdē illa, qd aliud quā corporis fi-
gurā exprimit: si tñ illius quicq̄ exprimit
at hæ tibi sacrosanctæ mentis illius uiuā
referūt imaginē, ipsumq; Christū loquen-
tem, sanantē, morientē, resurgentē, deni-
q; totum ita præsentē reddūt, ut minus ui-
surus sis, si corā oculis conspicias.

Evangeli-
cæ literæ.

PARACLESEOS, ID EST, AD
HORTATIONIS AD CHRISTI
ANAE PHILOSOPHIAB
STUDIVM, AVTORE
ERASMO ROTER.
FINIS.

50B ¹¹
i, 48

MOGVNTIAE EX OFFICINA
IOANNIS SCHOEFFER
AN. M. D. XXI.

H
e
C
n
XII
rur

AB:
50 B 11
i, 48

X 219 4053

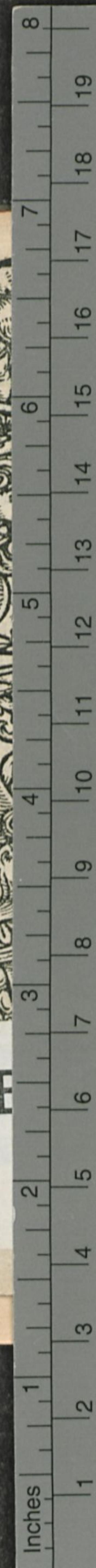

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt

urn:nbn:de:gbv:3:1-109979-p0032-6

DFG

50B
A

B.I.G.

Farbkarte #13

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White Black 3/Color

